

BASIN BÜLTENİ

Türk Dermatoloji Derneği Yönetim Kurulu Üyesi

Prof. Dr. EMEL BÜLBÜL BAŞKAN

Sedef Sadece Bir Deri Hastalığı Değildir

Dünyada yaklaşık 125 milyon kişi, dermansız dert olarak nitelendirilen ve genetik kaynaklı olan sedef hastalığına yakalanıyor.

Sedef hastalığı, halk arasında yaygın olarak bilindiği üzere basit ve deriyle sınırlı bir hastalık değildir. Sedef bağışıklık sisteminin rolü olan sistemik etkileri olan bir hastalıktır.

Tıp dilinde “psoriasis” diye isimlendirilen, kırmızı zemin üzerinde kepeklenmelerle kendini gösteren ve sebebi tam olarak bilinmeyen hastalık, halk arasında “sedef” olarak bilinmektedir.

Herhangi bir yaşta ortaya çıkabilen sedef hastalığı, sıklıkla 20-30 yaşları arasında görülmektedir. Hastalık, 40 yaşından önce başladığında erken başlangıçlı, 40 yaşından sonra başladığında ise geç başlangıçlı olarak değerlendirilmektedir. Hastalığın nedeni tam olarak bilinmemektedir. Sedef hastalığının bağışıklık sistemi, genetik ve çevresel faktörlerin karşılıklı etkileşimi sonucu geliştiği düşünülmektedir.

Sedef Hastası Akraba Varlığı Genetik Yatkınlık Riskini Artırır

Hastalığın gelişiminde çok sayıda genin sorumlu olduğu düşünülmektedir. Sedeflilerin yakın akrabalarında hastalığın sık görülmesi genetik yatkınlığa işaret eden önemli bir ipucu olarak ele alınmalıdır.

Hastalığı enfeksiyonlar, bazı ilaçların kullanımı, stres, travmalar, iklim ve dahili hastalıklar tetikleyebilmektedir.

Sedef Eklemleri Tutabilir

Vücutta bazen kaşıntılı, üzeri beyaz kepeklerle kaplı kızarıklıklarda hastalıktan şüphelenilmelidir.

En sık diz, dirsek, saçlı deri, kuyruk sokumu gibi vücut bölgelerinde birkaç santimetre çapında kırmızı-kepekli döküntüler şeklinde görülmektedir. Çok az sağlam deri bölgesi bırakacak kadar yayılabilir veya tüm vücut derisi kızarıp, kepeklenebilir. Sedefi olanların yüzde 5 ile 10'unda eklemler de tutulabileceğinden eklem hareketleri zamanla sertleşebilir ve ağrılı hale gelir. En fazla tutulan eklemler el ve ayak parmak uçlarındaki eklemlerdir. Eklem tutulumu erken tedavi edilmezse kalıcı eklem bozuklukları oluşturabilir.

Sedef hastalığı tırnağı da tutabilir. Bu durumda tırnaklarda çukurlanmalar, renk ve şekil değişiklikleri görülür. Sedefin tipik belirtileri görüldüğünde klinik tanı kolay olmakla beraber bazen egzema, allerjik deri hastalıkları ile karışabilmektedir.

Sedef Hastalarının Dörtte Birinde Depresyon Bulunuyor

Sedef hastalığının şiddetli ve kontrolsüz seyretmesi bazı hastalıkların gelişmesini tetikleyebiliyor.

Kalp ve damar hastalıkları; Son yıllardaki çalışmalar özellikle şiddetli sedef hastalığı olanlarda kalp damar hastalıkları için yatkınlığa yol açan bazı faktörlerin sık görüldüğünü gösteriyor.

Obezite (şişmanlık); Sedef hastalarında obezite sık olarak görülmektedir. Obezite tek başına sedef hastalığının gelişimi için risk faktörüdür.

Sedef hastalarının yüzde 25-30'unda majör depresyon ve anksiyete gibi psikolojik sorunlar mevcuttur. Sürekli dökülen kabuklar, deride, saçtaki yaygın yaralar, eklem ağrıları nedeniyle hareket kısıtlılığı, eş ve iş dolayısıyla yaşama isteği kaybına neden olabilmektedir.

Sedef Tedavisi Hastaların En Çok Mağdur Edildiği Alan

Sedef hastalığında tansiyon ve şeker hastalığı gibi diğer kronik hastalıklara benzer şekilde tedavinin anlamı hastalığın klinik belirtilerinin silinmesi ve baskı altına alınarak uzun dönem kalıcı eklem bozuklukları ve kardiyovasküler hastalıklar dahil birçok sorunların ortaya çıkışını engellemektir. Sedef hastalığı doğru tedavi ile kontrol altına alınabilmekte hatta ortadan kaldırılmakta ve uzun süren iyilik dönemleri sağlanabilmektedir.

Modern tıbbın birçok tedavi yöntemi kanıta dayalı olarak ve devlet sigorta kapsamında bu iyilik halini sağlamaktadır ve ülkemizde birçok dermatoloji kliniğinde bu tedaviler uygulanmaktadır.

Hastanın tedavisiz kaldığı dönemlerde çevresel ve genetik faktörlerin etkisiyle hastalıkta alevlenmeler görülebilir. Bu durumdan yararlanmak isteyen ve yetkinliği olmayan bazı kişiler sedef hastalığına karşı içeriklerinin sadece kendilerinin bildiği ve ruhsatı ve bilimsel dayanağı olmayan sabun, şampuan ve kremlerle hatta kurdukları sözüm ona psoriasis kliniklerinde mükemmel ve mucizevi şekilde hastalığı iyileştirdiklerini iddia etmektedir. Hastalar hem gerçek tedavilere ulaşmakta geçikmekte hem de maddi olarak ciddi kayba uğramaktadır.

Sedef tedavisi, bireysel bir tedavidir. İlaç seçiminde ve tedavi süresinde belirleyici olan hastalığın yaygınlığı, belirtilerin yerleşim yeri, tırnakların tutulum şiddeti ve eklem tutulumu, daha önceki tedavilere yanıt, hastalığın nasıl seyrettiği gibi özelliklerdir. Ayrıca hastanın cinsiyeti, yaşı, genel durumu, doğurganlık durumu da göz önüne alınır. Diğer bir deyişle suistimalcilerin iddia ettiği gibi tüm sedef hastalarına iyi gelen tek bir tedavi yöntemi yoktur. Sedefin kesin çözümünü bulduğu iddia eden ve alternatif veya bitkisel yöntemlerle yapılmış karışımları satan kişi veya kuruluşlara kanılmamalıdır. Türk Dermatoloji Derneği sedef başta olmak üzere dermatolojinin sık görülen ve suistimal edilen hastalıklarına yönelik her türlü yanlış uygulamalar hakkında toplumu ve hastalarını bilinçlendirmeyi ve hastaları kandırmayı meslek edinenlerle hukuki platformda mücadele etmeyi misyon edinmiştir.